

STADSWANDELING

HIGHLIGHTS DEN BOSCH

- 9 Carnavalsmuseum | Zusters van Orthenpoort 27
- 10 Jheronimus Bosch Art Center | Jeroen Boschplein 2
- 11 Groot Tuighuis | Bethaniestraat 4
- 12 Bastionder | Bastion Oranje 1
- 13 Design Museum | De Mortel 4
- 14 Noord-Brabants Museum | Verwersstraat 41
- 15 Tumtum snoeperij | Ridderstraat 1
- 16 Stadhuis | Markt 1

3,6

KILOMETERS

60

MINUTEN

16

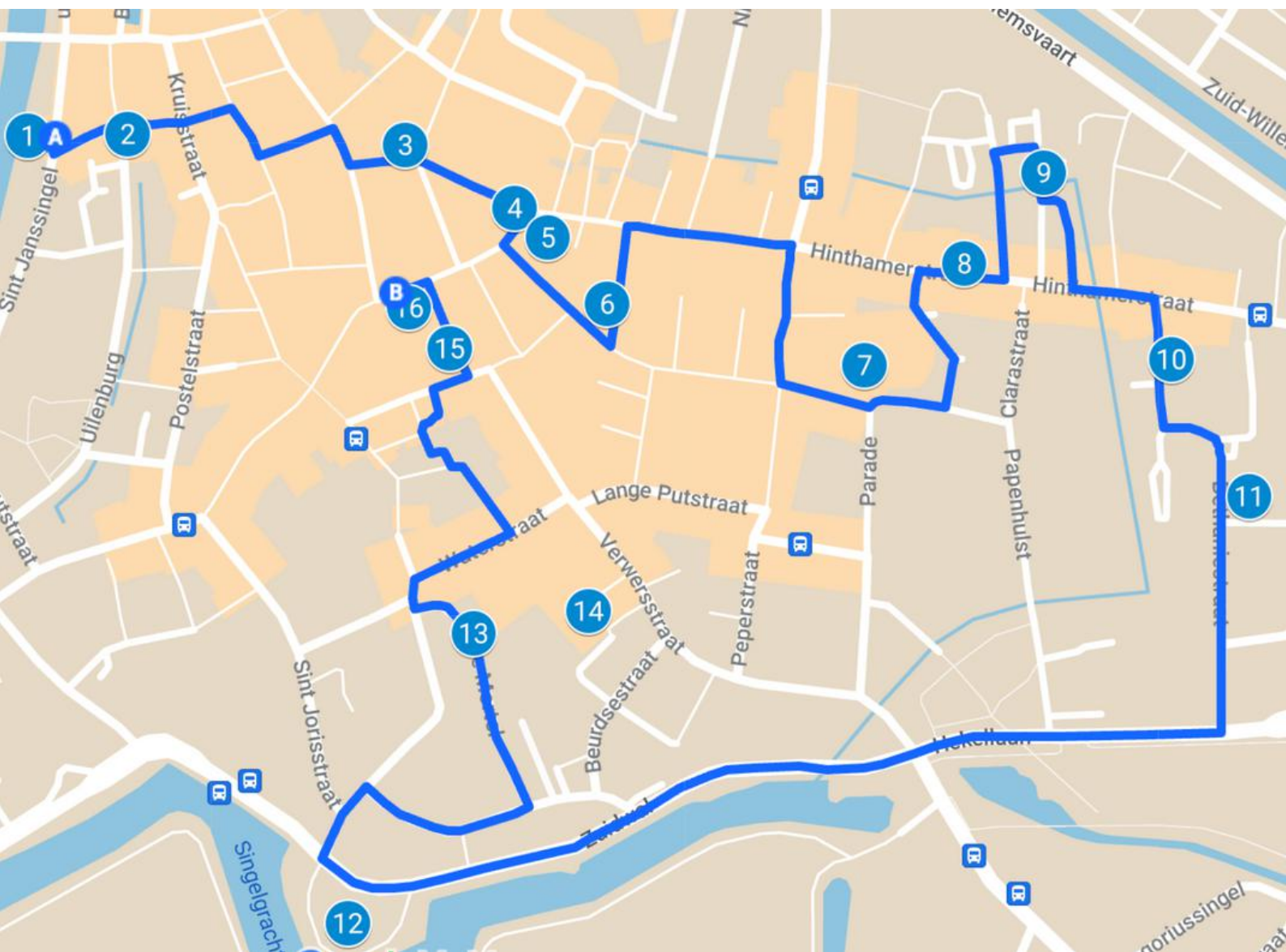
LOCATIES

- 1 Bolwerk St Jan | St Janssingel 18
- 2 De Binnendieze (rondvaarten)
- 3 VVV Den Bosch/De Moriaan | Markt 77-79
- 4 Beeld van Jheronimus Bosch | Markt 31
- 5 Huis van Bosch | Markt 29
- 6 Grote Kerk | Kerkstraat 20
- 7 St Janskathedraal & St Jansmuseum | Torenstraat 16
- 8 Zwanenbroedershuis | Hinthamerstraat 94

STADSWANDELING

HIGHLIGHTS DEN BOSCH

STADSWANDELING

De stadswandeling door Den Bosch start bij Bolwerk St Jan, aan de Sint Janssingel 18.

Bolwerk Sint-Jan werd gebouwd in 1528 en was ooit een belangrijke plaats voor overslag en ontmoeting. Het werd gebouwd om 1 van de belangrijkste toegangspoorten van de stad te verdedigen: de Koepoort. Aan het eind van de 18e eeuw werd het bolwerk gesloopt om het water onder de Bommel sneller te kunnen afvoeren. Nu is Bolwerk Sint-Jan opnieuw een hotspot in Den Bosch. In het bolwerk bevindt zich ook informatiecentrum Bolwerk Sint-Jan.

Loop de Sint Jansstraat in. Aan het eind van de Sint Jansstraat, voordat de straat overgaat in de Korenbrugstraat, vind je de startplaats voor rondvaarten over de Binnendieze.

De Binnendieze is één van de grootste publiekstrekkers van Den Bosch. De Binnendieze is het eeuwenoude stelsel van alle waterlopen binnen de muren van Den Bosch. Tussen 1 april t/m 31 oktober kun je in een open boot verschillende vaarroutes volgen, zoals de Vestingroute, Historische route en de Jeroen Boschroute.

Loop rechtdoor door de Korenbrugstraat en vervolgens door het Eerste Korenstraatje. Ga aan het eind rechts en direct de eerste weer links. Je loopt nu in het Tweede Korenstraatje. Ga aan het eind weer rechts en loop de Markt op.

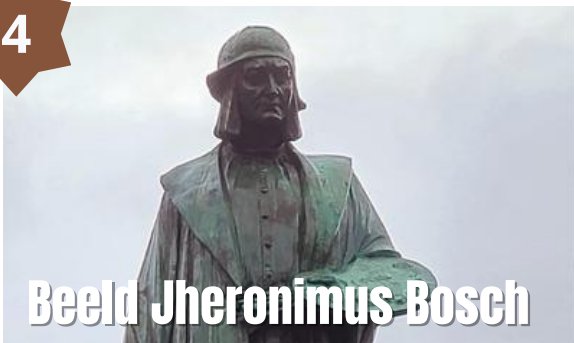
STADSWANDELING

De Moriaan op de markt in Den Bosch is het oudste bakstenen woonhuis van Nederland. Het werd gebouwd in 1220 door Hendrik I van Brabant. In dit gebouw vind je ook de VVV van Den Bosch.

Loop verder over de markt totdat je bij het beeld van Jheronimus Bosch en het Huis van Bosch komt.

4

Op de markt in Den Bosch staat een standbeeld van misschien wel de bekendste Bosschenaar ter wereld: schilder Jeroen Bosch. Het idee voor het standbeeld ontstond in 1926. Beeldhouwer August Falise ging in 1929 aan de slag en begin 1930 was het bronzen beeld klaar. De eerste plek van het standbeeld was midden op de markt. Wegens werkzaamheden kon het daar niet blijven staan. Het beeld is meerdere malen verplaatst, totdat het in 2007 op zijn huidige plek terechtkwam.

In 1462 kocht schilder Anthonis van Aken dit huis dat daarna gedurende tientallen jaren als schildersatelier diende. Anthonis was de vader van Jheronimus van Aken (alias 'Bosch'). Jheronimus groeide hier op en het is aannemelijk dat hij hier, in het atelier van zijn vader, zijn schildersopleiding kreeg. Bij Bosschenaren staat dit huis beter bekend als 'De Kleine Winst'.

Verlaat de Markt door de Kerkstraat in te gaan en vervolgens de eerste straat links (Gasselstraat) te nemen. Je loopt nu langs de Grote Kerk.

STADSWANDELING

De grote kerk van Den Bosch ligt net buiten de voetgangerszone. Dit neoclassicistisch gebouw werd gebouwd in de negentiende eeuw en doet dienst als Protestantse kerk. Opvallend is de eenvoud en soberheid van het bouwwerk en de enorme hoeveelheid licht binnen. Het orgel is zeer bijzonder. Zeker de moeite van een bezichtiging waard.

6

Loop de straat uit en ga rechtsaf de Hinthamerstraat in. Ga de eerste weer rechts, de torenstraat, en je loopt af op de Sint Janskathedraal.

7

De Sint-Janskathedraal imponeert door zijn grootte en enorme rijkdom aan beeldhouwwerk. De kathedraal is gebouwd tussen 1380 en 1520. In totaal kun je zo'n 600 beelden van dieren, monsters en mensen in en om de kathedraal bewonderen. Veel van die beelden hebben een symbolische betekenis. Uniek in Nederland zijn de dubbele luchtbogen en uniek in de wereld zijn de 96 luchtboogfiguren.

Loop om de kathedraal heen, totdat je weer in de Hinthamerstraat uitkomt. Hier staat aan de linkerkant het Zwanenbroedershuis.

Het Zwanenbroedershuis is het onderkomen van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, een oecumenisch genootschap dat in 1318 in Den Bosch werd opgericht. Sinds 1483 bezit de Broederschap dit huis aan de Hinthamerstraat. Beroemde leden van dit broederschap zijn koning Willem Alexander en schilder Jeroen Bosch. De leden worden ook wel 'zwanenbroeders' genoemd. Het schijnt namelijk dat er vroeger overdadige maaltijden genuttigd werden door de Broederschap, waarbij zwanenvlees geserveerd werd.

8

STADSWANDELING

Ga na het Zwanenbroedershuis de eerste links en loop via de Louwschepoort. Ga via de Zusters van Orthepoort langs het carnavalsmuseum.

9

Het Carnavalsmuseum 'Oeteldonks Gemintemuseum' is een museum waarin de geschiedenis van het carnaval in Oeteldonk (Den Bosch) bezichtigd kan worden. Maar je vindt er ook maskers, affiches en prenten van carnaval uit andere steden en dorpen en zelfs uit andere landen.

Loop via de Zusters van Orthepoort of het Slijpersstraatje weer terug naar de Hinthamerstraat. Ga linkaf de Hinthamerstraat in en neem de eerste rechts: de Monseigneur Prinsenstraat.

Het Jheronimus Bosch Art Center is een eerbetuiging aan de kunstenaar Jheronimus Bosch die tussen 1450 en 1516 leefde in Den Bosch. In dit centrum kun je reproducties bewonderen van zijn beroemde schilderijen, waarvan de originelen in toonaangevende musea over de hele wereld hangen.

10

Volg de monseigneur Pinsenstraat met de bocht mee en je loopt langs het Groot Tuighuis.

11

Het Groot Tuighuis is de thuisbasis van Erfgoed 's-Hertogenbosch. Hier is te zien en te beleven hoe Den Bosch er vroeger uitzag, hoe de mensen daar leefden en wie zij waren. Dat alles is gebaseerd op de verborgen resten die tevoorschijn komen bij archeologisch en bouwhistorisch onderzoek. Op dit moment is het Groot Tuighuis tijdelijk gesloten. De verwachting is dat het in de zomer van 2023 heropend zal worden.

STADSWANDELING

Loop de Bethaniestraat uit en ga aan het eind rechtsaf. Je loopt nu over de Hekellaan. Ga rechtdoor als deze overgaat in de Zuidwal. Loop door tot aan Bastionder.

Vlakbij het centrum bevindt zich het laatste bastion dat aan de vesting werd toegevoegd, bastion Oranje. In het Bastionder kun je een rondleiding volgen met uitleg over de krijgsgeschiedenis van Den Bosch en de vestingwerken. Het bouwwerk heeft als uitzicht het prachtige natuurgebied het Bossche Broek. Op mooie zomerdagen kan er heerlijk worden gepicknickt onder de monumentale bomen.

12

Na het Bastionder sla je rechtsaf de Sint Bernhardstraat in. Ga direct weer rechts naar Oude Hulst. Neem de eerste straat links, de Mortel. Na ongeveer 130 meter vind je hier het Design museum en er vlakbij het Noord Brabants museum.

13

Design Museum Den Bosch biedt prikkelende en verrassende tentoonstellingen over vormgeving uit het verleden, het heden en de toekomst. Bezoek dit museum en ontdek de invloed van design op de wereld. De kern van de collectie wordt gevormd door sieraden en keramiek van kunstenaars en designers uit de 20e en 21e eeuw. Hiernaast vind je in Design Museum Den Bosch een bijzondere museumshop met misschien wel de beste designcollectie van Brabant.

In een achttiende-eeuws gouvernementspaleis in het centrum van middeleeuws den Bosch vind je het Noordbrabants Museum. Het museum toont objecten en kunstvoorwerpen die een relatie hebben met de kunst, geschiedenis en cultuur van Noord-Brabant en de Zuidelijke Nederlanden. De collectie bevat meer dan 30.000 objecten, zoals schilderijen, prenten, tekeningen, textiel, munten & penningen, glas, zilver, kunstnijverheid, archeologie en typisch Brabantse objecten. Het museum is bekend van de prijswinnende tentoonstelling uit 2016: 'Jheronimus Bosch – visioenen van een genie'.

14

STADSWANDELING

Vervolg je route door via de Wolvenhoek de Waterstraat in te slaan. Ga linksaf het Lombardpad in en volg de kleine straatjes van Lombardje om achter het Stadhuis uit te komen. Ga de eerste links, dit is de Ridderstraat. Hier vind je de Tumtumsnoeperij.

15

Snoeperij Tum Tum is een begrip in 's-Hertogenbosch. Hier vind je nog vele soorten Oud Hollands snoep. Van salmiakbrokken tot zoethout, van kaneelstok tot wijnbal. Het winkeltje heeft meer dan 400 soorten snoep. Als je over de drempel stapt en de zoete geur ruikt, waan je je weer even in grootmoeders tijd. Een aanrader om even binnen te lopen.

Loop deze straat uit en aan het eind bevind je je weer op de Markt van Den Bosch. Hier vind je het prachtige stadhuis uit de tweede helft van de veertiende eeuw.

Dit prachtige gebouw uit de tweede helft van de veertiende eeuw werd vroeger gebruikt als officieel decor voor feesten en ontvangsten. Geniet van een rondleiding en ontdek kunst en historie achter de grote deuren. Vanaf 1366 zetelde het stadsbestuur van den Bosch op deze plek. In 1372 werd de stadsklok opgehangen. Men neemt aan, dat de ophanging van deze klok de afronding van de bouw betekende.

16